

Estem en emergència climàtica?

per ANDREU ESCRIVÀ

Què pensarien si jo fora el seu company de treball i els diguera que hi ha un incendi a l'edifici, però em veren continuar amb la meua feina com si res? Probablement, que tracte de gas- tar-los una broma (sense massa gràcia), o que em calen un parell de cafès més, per tal d'acabar-me de desper- tar. I també estic segur que, a la pròxima vegada que jo donara alguna alerta, no se'n refiarien massa. Que no li atorgarien importància, perquè segurament –pensa- rien– deu ser alguna alerta sense fonament, de nou.

Amb el canvi sobtat de *canvi climàtic* per *emer- gència climàtica* en la terminologia emprada en els mitjans de comunicació, però també en moltes insti- tucions, s'ha volgut fer un pas endavant a l'hora de comunicar què suposa l'escalfament global. Vestir-lo amb la dimensió temporal adequada. Vista la nostra lentíssima i poc ambiciosa reacció, calia provar noves estratègies, i les paraules importen. Per exemple, *escalfament global* té més ganxo emocional que *canvi climàtic*, segons diferents estudis. Ara, tot i que la intenció era bona i naix d'una reflexió crítica del món del periodisme i la comunicació ambiental, la incor- poració de la paraula *emergència* genera dos proble- mes complexos de resoldre.

El primer és purament comunicatiu. El procés que provoca aquesta urgència és i serà sempre un canvi al clima. L'emergència climàtica és la dimensió humana, civilitzadora, allò que es deriva de la pujada rapidís- sima de les temperatures. Però no són sinònims, i es corre el perill, com ja va passar quan es va popularit- zar *canvi* davant d'*escalfament*, que certs sectors hi vegem una estratègia quasi de màrqueting, com si es tractara d'ocultar les inconsistències científiques. Cal atiar la presa de consciència social, però no podem desentendre'ns de la divulgació científica.

El segon és més greu, i té a veure amb l'exemple que he posat al principi. Declarem l'emergència a paï- sos, autonomies i ciutats: d'acord. Perfecte. I ara? No hi ha hagut cap govern que haja pres mesures dràsti- ques enfront del canvi climàtic una vegada declarada l'emergència. De què val, doncs? Per a què ho han fet? La banalització de l'emergència climàtica compor- tarà, com a la faula d'Esop, que ningú faça cas quan cridem «Que ve el llop!». Això de fer una declaració institucional no ens serveix, i la manca d'accions el

John Englart

Moment de la marxa pel clima celebrada a Madrid el 6 de desem- bre de 2019. Des del pont Enrique de la Mata Gorostizaga es va penjar un cartell en anglès que deia: «Només vuit anys fins 1,5°C. Com us atreviu?».

«No hi ha hagut cap govern que haja pres mesures dràstiques davant del canvi climàtic una vegada declarada l'emergència»

que transmet és que, en el fons, això de l'emergència climàtica és *postureig* (*obras son amores y no bue- nas razones*). Que ens importa fer-nos la foto, quedar bé, pujar-nos a l'onada de sensibilitat pel medi ambi- ent, però, ai!, actuar és complicat: demana renúncies, obliga a pactar i també a enemistar-se. Però o l'em- ergència basteix un nou marc que possibilita accions disruptives en temps rècord o no és emergència.

Aquesta dissonància entre el que diem i el que fem s'ha plasmat en la COP25 de Madrid com enlloc. Allà, després d'un any sencer de mobilitzacions pel clima, s'hi esperava un acord ambiciós, per bé que el calendari assenyalava la cimera de Glasgow, al 2020, com el moment en què es definirien les regles de l'acord de París. Però... de veres podem esperar un any sencer si estem en una emergència? Si mes rere mes batem rècords de temperatures, i cada informe que es publica sobre canvi climàtic evidencia que és un procés present, real i en acceleració permanent... ens podem permetre catorze dies de xerrameca improduc- tiva (esponsoritzada, això sí, per les grans empreses energètiques)? Sembla evident que no.

Tenim a penes una dècada per a impulsar una reducció del 50% de les emissions de gasos d'efecte hivernacle, i menys de trenta anys per reduir-les a zero, en termes nets. Estem, efectivament, en una emergència. Que a ningú li'n quede cap dubte. Però si hi ha alguna cosa que paralitza encara més que no assumir la situació en què ens trobem és dir que la nostra casa està en flames i a continuació posar-nos a mirar, tranquil·lament, la televisió. ☺

ANDREU ESCRIVÀ. Tècnic ambiental i divulgador científic (València).